

VIŠI SUD U PODGORICI
Kž.br.261/2002
Podgorica, 16.04.2002.godine

U IME NARODA

VIŠI SUD U PODGORICI, u vijeću sastavljenom od sudije Simonović Hasnije, kao predsjednika vijeća i sudija Janjević Čedomira i Kuzmanović Zorana, kao članova vijeća, sa zapisničarem Raičević Radmilom, u krivičnom predmetu protiv okrivljenog Ašanin Vladislava, iz Podgorice, zbog krivičnog djela klevete iz čl.76. st.3. u vezi st.2. i 1. KZ RCG u produženom trajanju, odlučujući povodom izjavljene žalbe branioca okrivljenog Ašanin Vladislava, adv. Garić Dragana iz Podgorice, protiv presude Osnovnog suda u Podgorici K.br.01/5939 od 3.12.2001.godine, u sjednici vijeća održanoj dana 16.04.2002.godine, donio je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana žalba branioca okrivljenog Ašanin Vladislava, adv. Garić Dragana i presuda Osnovnog suda u Podgorici K.br.01/5939 od 3.12.2001.godine POTVRDJUJE.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda u Podgorici K.br.01/5939 od 3.12.2001.godine okrivljeni Ašanin Vladislav ograšen je krivim da je počinio krivično djelo klevete iz čl.76. st.3. u vezi st.2. i 1. KZ RCG u produženom trajanju na štetu privatnog tužioca Djukanović Mila iz Podgorice, činjenično opisanog u izreci te presude, pa je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) mjeseca uz obavezu plaćanja troškova krivičnog postupka - paušala u iznosu od 20 DM. Istom presudom je odlučeno da se ista ima objaviti u dnevnom listu "Dan" nakon pravnosnažnosti, a o trošku okrivljenog.

Protiv navedene presude žalbu je blagovremeno izjavio branilac okrivljenog Ašanin Vladislava, adv. Garić Dragan, a presudu pobija zbog bitne povrede odredaba ZKP-a, pogrešno utvrdjenog činjeničnog stanja, pogrešne primjene materijalnog zakona i odluke o kazni, s predlogom da se žalba uvaži, prvostepena presuda preinači i okrivljeni oslobodi od optužbe ili pak da se presuda ukine.

Punomoćnik privatnog tužioca Djukanović Mila, Momčilo - Momo Marković, dao je odgovor na žalbu branioca okrivljenog predlažući da se žalba odbije kao neosnovana i prvostepena presuda potvrdi.

U sjednici vijeća razmotreni su cjelokupni spisi predmeta, ispitana pobijana presuda u smislu žalbenih navoda, a pri tome i po službenoj dužnosti, te ocijenjeni navodi izjavljene žalbe i odgovora na žalbu, za čim je nadjeno:

da u postupku donošenja nijesu počinjene, niti pobijana presuda sadrži bitne povrede odredaba krivičnog postupka u kojima drugostepeni sud vodi računa po službenoj dužnosti u smislu čl.376. st.1. tačka 1. ZKP-a, pošto je prvostepeni sud zavisno od utvrdjenja iz izreke u obrazloženju presude iznio potpune i jasne razloge o svim odlučnim činjenicama, a sve u smislu čl.357. st.7. ZKP-a.

Ne stoji navod žalbe branioca okrivljenog Ašanin Vladislava da je sud povrijedio odredbe krivičnog postupka po pitanju da li postoji optužbe ovlašćenog tužioca te shodno tome da je trebao odbaciti privatnu tužbu jer je u pitanju krivično djelo iz čl.82. KZ RCG - povreda ugleda Republike Crne Gore ili druge Republike u SR Jugoslaviji, a koje djelo se goni po optužbi javnog tužioca, a ne po privatnoj tužbi kako je to u konkretnom predmetu uradjeno. To sa razloga što činjenice koje su predmet optužbe, posmatrano u kontekstu cjelokupnih tekstova datih u listu "Dan", sadržajno daju zaključak da se iste odnose na ugrožavanje časti i ugleda privatnog tužioca Djukanović Mila, kao najvrednijih moralnih dobara koje ima kao čovjek, te da se iste ne odnose na izlaganje poruzi njega kao Predsjednika Republike u vezi sa vršenjem te funkcije. Stoga je prvostepeni sud pravilno postupio kada je ovaj postupak vodio po podnijetoj privatnoj tužbi za krivično djelo klevete iz čl.76. KZ RCG.

Prvostepeni sud je potpuno i sa izvjesnošću utvrdio činjenično stanje, te osnovano izveo činjenični zaključak da je okrivljeni Ašanin Vladislav, kao glavni i odgovorni urednik dnevnih novina "Dan", pronosio u tim novinama za privatnog tužioca Djukanović Mila u vremenu od 16.05. do 10.07.2001.godine i

specijalnom dodatku tih novina od 10.07.2001.godine, neistine činjenice koje škode časti i ugledu privatnog tužioca, a čiji sadržaj je tačno određen izrekom pobijane presude, a neistine koje su iznijete su takvog značaja da su mogle škoditi časti i ugledu privatnog tužioca Djukanović Mila. Ovakva svoja utvrdjenja i zaključivanja prvostepeni sud zasniva na pravilnoj ocjeni provedenih dokaza i date odbrane okrivljenog Ašanin Vladislava na glavnom pretresu, svih zasebno i u njihovoj međusobnoj povezanosti, tako da ničim nije dovedena u sumnju činjenična osnova koja govori o djelatnosti okrivljenog Ašanin Vladislava po pitanju objavljivanja predmetnih tekstova u listu "Dan", a posmatrano sa krivično pravnog aspekta u konkretnom predmetu.

Prvostepeni sud je pravilno primijenio krivični zakon kada je radnje okrivljenog Ašanin Vladislava iz izreke pobijane presude kvalifikovao kao izvršenje krivičnog djela klevete iz čl.76. st.3. u vezi st.2. i 1. KZ RCG u produženom trajanju, za koje djelo ga je oglasio krivim i krivično pravno odgovornim, osudjujući ga na kaznu zatvora u trajanju od 3 mjeseca.

Po shvatanju ovog suda krivična odgovornost okrivljenog Ašanina za predmetno krivično djelo proizilazi na osnovu nesumnjivo utvrdjenih činjenica u provedenom postupku, a uz primjenu opštih odredbi krivičnog zakona koje regulišu krivičnu odgovornost - čl.11. KZ SRJ, a ne po osnovu čl.27. istog Zakona, kako to obrazlaže prvostepeni sud, pa kako se radi o primjeni prava na nesporno utvrdjene činjenice, to je ovaj sud u tom pravcu dao svoje razloge, a koji se sastoje u sledećem:

nije isključeno postojanje krivičnog djela klevete iz čl.76. st.3. u vezi st.2. i 1. KZ RCG, ako je već ranije došlo do iznošenja istih neistina od strane drugog lica. Tačnije, inostrano glasilo "Nacional" je samostalno u sklopu svoje uredjivačke politike, sa svojim glavnim i odgovornim urednikom i svojim novinarima objavilo tekstove koji sadrže klevetničke izjave date u izreci prvostepene presude. Novinari lista "Nacional" nisu imali ni jedan vid saradničko - novinarskog odnosa sa listom "Dan" po pitanju nudjenja objavljivanja tekstova objavljenih u listu "Nacional", pa da bi se u takvoj relaciji postavilo pitanje kaskadne odgovornosti okrivljenog Ašanin Vladislava kao glavnog i odgovornog urednika, kako to propisuje čl.27. KZ SRJ. Do objavljivanja tekstova sa klevetničkom sadržinom u listu "Dan" došlo je djelatnošću okrivljenog Ašanin Vladislava, koji nakon što dolazi do tekstova "Nacional" i biva upoznat sa njihovom sadržinom odlučuje da izvrši njihovo prenošenje i objavljivanje u listu "Dan", a u okviru svog ovlašćenja da kao glavni i odgovorni urednik slobodno i samostalno uredjuje tu novinu, a što je i

uradjeno na način opisan u izreci prvostepene presude. Na taj način on preduzima, u krivično pravnom smislu, radnje izvršenja krivičnog djela klevete u obliku pronosjenja neistina za privatnog tužioca Djukanović Mila koje mogu škoditi njegovoj časti i ugledu. Imajući u vidu da, u smislu čl.28. Zakona o javnom informisanju RCG, glavni i odgovorni urednik slobodno i samostalno uredjuje javno glasilo, to je bez uticaja na krivičnu odgovornost okrivljenog Ašanin Vladislava u konkretnom predmetu tvrdnje da je zajedno sa njim i Upravni odbor list "Dan" donio odluku o prenošenju "Nacionalovih" tekstova u listu "Dan".

U vezi sa naprijed iznijetim su i neosnovani i bez uticaja navodi žalbe da je prvostepeni sud pogrešno i proizvoljno tumačio čl.27. KZ SRJ, kada je osnovom tog člana zasnovao krivičnu odgovornost okrivljenog Ašanin Vladislava kao glavnog i odgovornog urednika novina "Dan" za predmetno krivično djelo, jer kako žalba ističe po toj zakonskoj odredbi okrivljeni Ašanin Vladislav nebi mogao biti odgovoran jer su autori tekstova koji su iz lista "Nacional" prenijeti poznati, objavljivanje tih tekstova u listu "Dan" je bilo uz njihovu saglasnost, a ne postoji nikakva ni pravna ni stvarna smetnja za njihovo gonjenje.

Žalba branioca okrivljenog Ašanin Vladislava ističe da je pogrešno pravno shvatanje prvostepenog suda da prenošenje tudjeg teksta može u sebi imati elemente bića krivičnog djela klevete iz čl.76. st.1. i 2. KZ RCG. To zbog toga što je prenošenje tekstova u dnevnom listu "Dan" iz pomenutog tjednika "Nacional" izvršeno adlitteram, tj. u cjelosti bez redakcijskih komentara, osim što su pozvana lica koja se pominju u tekstovima da reaguju i ponudjen im je prostor za demant. Ovakva teza žalbe je neosnovana kao i navod odbrane okrivljenog da nije trebao provjeravati istinitost navoda tekstova iz "Nacionala" prije nego što ih je prenio u listu "Dan", te da je smatrao sasvim dovoljno za njihovu istinitost to što su već objavljeni u tom listu. Prije svega okrivljeni Ašanin Vladislav o inkriminisanim činjenicama saznaje iz inostranog glasila, inkriminisane činjenice su po svom značaju i sadržaju takve da kod svakog prosječnog čovjeka na prvi pogled izazivaju sumnju u njihovu istinitost, a okrivljeni Ašanin Vladislav kao profesionalni novinar je u saznanju da objavljene informacije iz raznih oblasti društvenog života u vidu novinarskih vijesti nijesu autorska djela u smislu Zakona o autorskim pravima, pa da kao takve imaju veći stepen vjerovatnoće tačnosti činjenica koje sadrže. Prema tome ne može se smatrati da je okrivljeni Ašanin Vladislav dokazao da je imao osnovanog razloga da povjeruje u istinitost informacija koje je prenosio, u vršenju svog novinarskog poziva, za privatnog tužioca Djukanović Mila,

posebno po pitanju da je izvršio krivična djela koja se gone po službenoj dužnosti, a što bi u suprotnom, po čl.80. st.2. u vezi st.1. KZ RCG i bez postojanja pravnosnažne presude (čl.76. st.5. KZ RCG) povlačilo nekažnjavanje okrivljenog za učinjeno djelo.

Shodno prednjem okrivljeni Ašanin Vladislav je bio svjestan da na iznijeti način pronosi neistine navedene u izreci prvostepene presude, a koje su takvog značaja da su mogle dovesti do teških posledica po privatnog tužioca Djukanović Mila, te da će iste kao takve razumjeti lica koja pročitaju novine "Dan", što govori da je krivično djelo učinio sa umišljajem, a kada se ima u vidu da je uređjujući list "Dan" i u specijalnom dodatku objavio sve klevetničke neistine što ih je ranije pronio u tom istom listu, može se zaključiti da je postupao sa direktnim umišljajem u izvršenju predmetnog krivičnog djela.

Bez značaja je navod žalbe da je prvostepena presuda ishitrena jer je donešena prije završetka rada parlamentarne Komisije skupštine RCG koja je po navodima žalbe i formirana upravo da ispita tačnost navoda u "Nacionalu", a koje je prenio list "Dan". To sa razloga što se sva činjenična i pravna pitanja od značaja za nečiju krivično pravnu odgovornost mogu jedino utvrdjivati putem suda u propisanom postupku po odredbama ZKP-a.

Kako se prvostepena presuda u dijelu odluke o kazni pobija samo žalbom branioca okrivljenog to je ista ispitana u pravcu da li ima mjesta izricanju blaže kazne ili krivične sankcije prema okrivljenom Ašanin Vladislavu, pa je nadjeno da se blažom kaznom ili krivičnom sankcijom u konkretnom slučaju nebi ostvarila opšta i posebna svrha propisivanja i izricanja krivičnih sankcija, te da je prvostepeni sud pravilno utvrdio sve okolnosti iz čl.41. KZ SRJ na kojima je zasnovao svoju odluku u pogledu kazne kada je okrivljenog Ašanin Vladislava osudio za počinjeno djelo na kaznu zatvora u trajanju od 3 mjeseca.

Osnovom izloženog, a primjenom čl.384. ZKP-a odlučeno je kao u izreci.

ZAPISNIČAR,
Raičević Radmila s.r.

PREDSJEDNIK VIJEĆA-SUDIJA,
Simonović Hasnija s.r.

Tačnost otppravka ovjerava upravitelj
sudske pisarnice Nada Bošković

